

Een pleidooi voor geleid heruitvinden

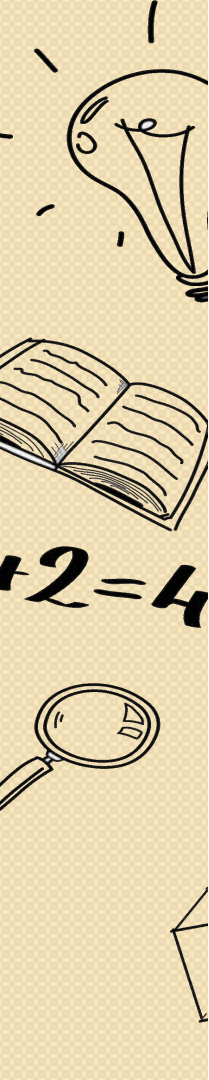
Annette Markusse

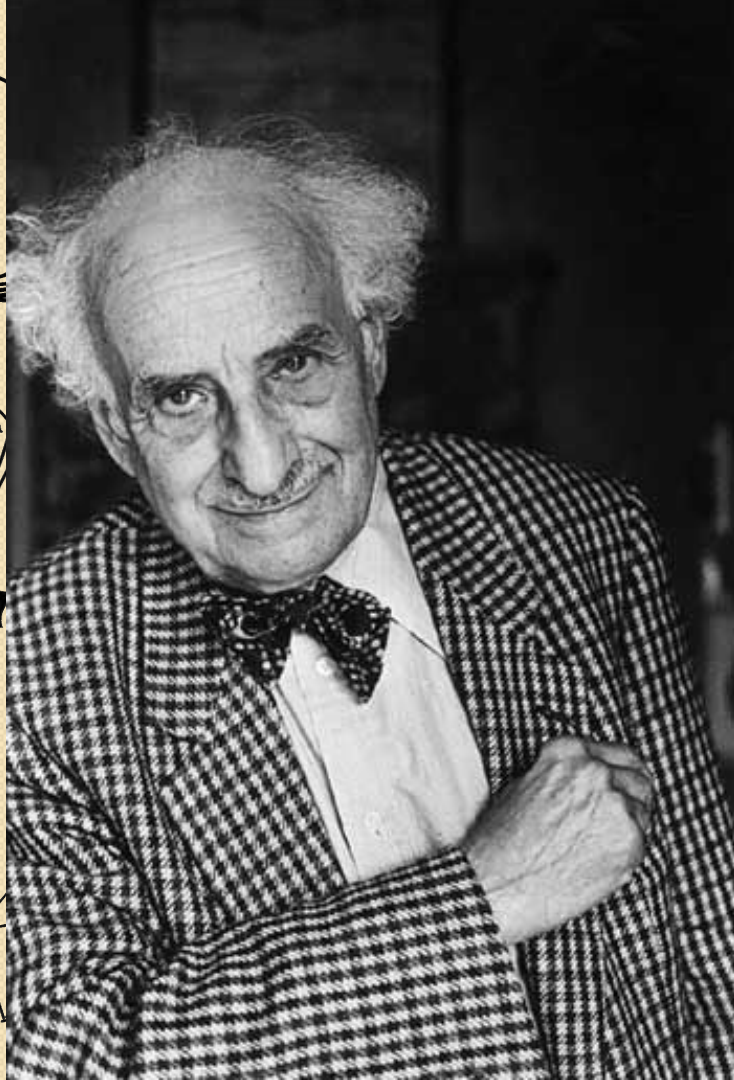
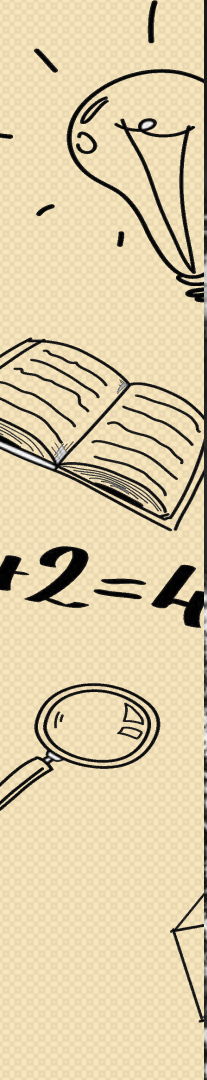
Frans van Galen

Panama, 25.1.2018

Realistisch reken-wiskundeonderwijs

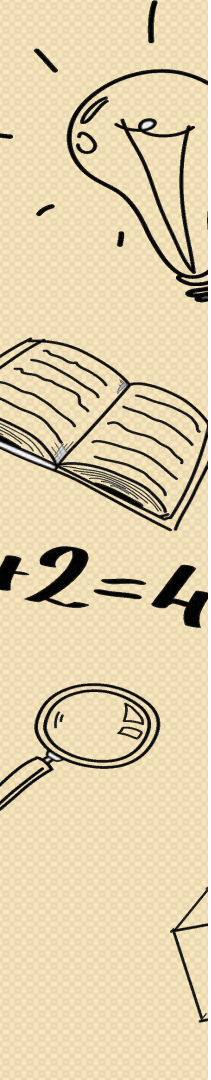
- Vanuit betekenisvolle contexten
- Modellen als brug
- Grote inbreng van leerlingen
- Interactie
- Verwevenheid leerlijnen

Geleid heruitvinden

- Freudenthal
- 'Guided reinvention'
- China lectures, 1991

Rekenmethoden

- Vanuit betekenisvolle contexten
  - Modellen als brug
  - Grote inbreng van leerlingen
  - Interactie
  - Verwevenheid leerlijnen
-
- Maar is er echt sprake van heruitvinden?

Breuken, procenten, kommagetallen en verhoudingen

Tussendoelen Annex Leerlijnen

TAL-team

Noordhoff Uitgevers

met
website

Breuken, procenten, kommagetallen en verhoudingen

Tussendoelen Annex Leerlijnen

Noordhoff Uitgevers

met
website

Rekenen met verhoudingen op de basisschool

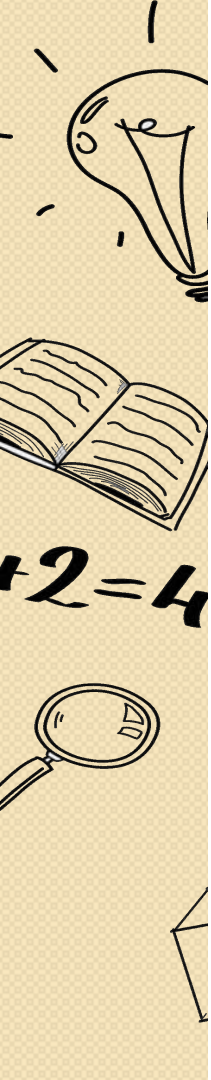
Reken-wiskundendidactiek voor de bovenbouw

Noordhoff Uitgevers

Annette Markusse & Frans van Galen

1^e druk

Deze werkgroep

- Wat bedoelen we met geleid heruitvinden?
- Kloof Pabo-onderwijs en Basisscholen?
- Hoe kijken Pabo-studenten hier tegenaan?

WIJ DOEN MEE MET DE
GROTE REKENDAG

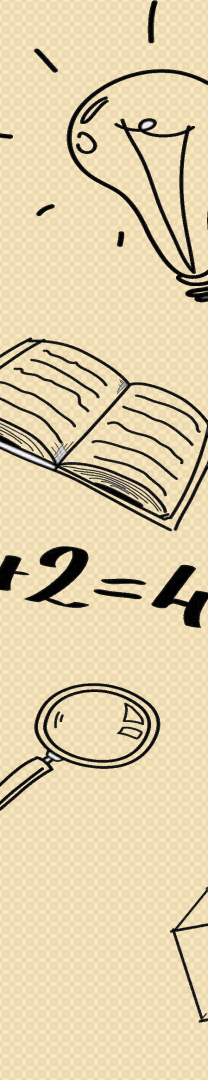
...en, bewegen en construeren

22 maart 2017

MEERBEN

Geleid heruitvinden

- Onderzoekend rekenen
- maar met een duidelijke lijn: heruitvinden van wiskundige ideeën, procedures
- Traditie op de Pabo. Boeken Fred Goffree

Putting Students on the Path to Learning

The Case for Fully Guided Instruction

BY RICHARD E. CLARK,
PAUL A. KIRSCHNER, AND JOHN SWELLER

Disputes about the impact of instructional guidance during teaching have been ongoing for more than a

Our goal of research is to show that all students can learn more effectively from content that they produce, not when they require students to discover many

EEN PLEIDOOI VOOR VOLLEDIG BEGELEIDE INSTRUCTIE

DEZE INFORMATIE VAN HET ARTIKEL PUTTING STUDENTS ON THE PATH TO LEARNING SAMEN GESCHRIJVEN DOOR RICHARD E. CLARK, PAUL A. KIRSCHNER AND JOHN SWELLER
AMERICAN EDUCATOR, SPRING 2012, PAGES 6-17

WIJ WETEN

Decennia onderzoek toont ondubbelzinnig aan dat direct expliciete instructie voor beginners meer effectief en efficiënt is dan minimaal begeleide methoden zoals ontdekkend leren.
P.S. LERENDEN ZIJN, PER DEFINITIE, BEGINNERS — ANDERS ANDERS ZIJN ZE DOCENTEN

SAMEN ONTWORPEN DOOR OLIVER CAVIOLIOLI MET PAUL A. KIRSCHNER

BEGINNERS

EXPERTS

LEREN ANDERS

Beschikken niet over relevante denkchema's.

Beschikken over denkchema's voor het verwerken van stukjes informatie tot een geheel.

Proberen individuele aspecten van een vaardigheid te herkennen en uit te voeren.

Vervullen vaardigheden zonder de afzonderlijke regels te kennen herkennen.

Gebruiken al hun cognitieve capaciteit bij het inefficiënt oplossen van problemen.

Bekennen veel de materie en de vaardigheden waardoor ze makkelijk andere problemen kunnen oplossen (= transfer).

Leren wordt gehinderd omdat het werkgeheugen overbelast wordt door te achterhalen hoe ze moeten werken, zoeken naar oplossingen.

Gebruiken het werkgeheugen optimaal omdat ze vooruit kunnen werken op basis van denkchema's.

Wat onderwijspsycholoog Paul A. Kirschner identificeerde als...

DE CONSTRUCTIVISTISCHE DOCEERFOUT

Je verwacht een theorie over hoe experts leren (EPISTEMOLOGIE) met een aanpak om iets aan beginners te leren (DIDACTIEK)

Minimaal begeleide instructie veroorzaakt bij beginners

COGNITIVE OVERLOAD

door niet-productieve mentale inspanning

With minimal guidance instruction, novices experience

Als ook...

Minimaal begeleide instructie heeft een groter negatief effect op zwakke leerlingen dan op sterke studenten.
DE PRESTATIEKLOOF WORDT GROTER
Zeer verontrustend is dat veel van deze lerenden slechter presteren na de les dan daarvoor. Het lijkt alsof al een negatief effect heeft op wat al geleerd was!

MINIMALE BEGELEIDING

VERBODEN

Steeds opnieuw wordt minimale begeleiding 'herontdekt' als:

- ontdekkend leren
- probleemgebaseerd leren
- ervaringsgericht leren

En iedere keer moeten beperkingen weer op omdat het reeds aanwezige bewijs dat het niet werkt genegeerd wordt!

Volledig begeleide instructie heeft geen saai of traditioneel onderwijs te zijn. Het is doelmatig, doeltreffend, en plezierig door...

@olivercaviolioli | teachinghow2s.com
For free cognitive science HOW2s and posters

@P.A. Kirschner | Universiteitshoogleraar
Onderwijspsychologie, Open Universiteit

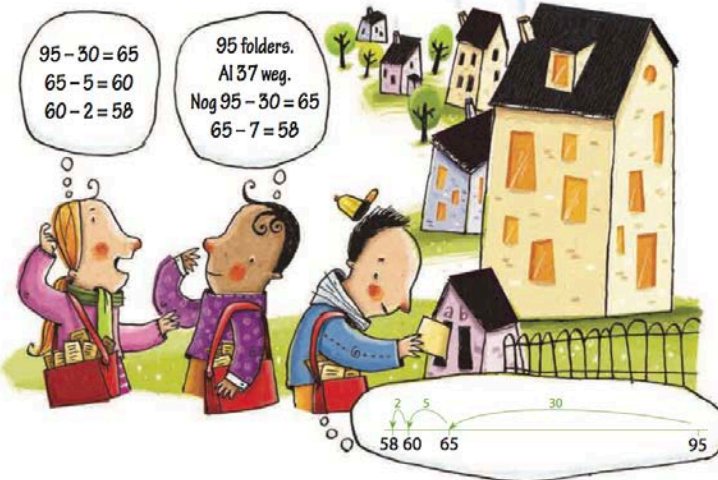
De eerste opgave van elke les is een startopgave voor oefenen en automatiseren.

De tweede opgave gebruikt u bij de instructie.

Met de derde opgave oefenen de kinderen wat ze in de instructie hebben geleerd.

1 Reken uit.

$15 - 6 =$	$13 - 7 =$	$16 - 9 =$	$14 - 9 =$
$9 + 6 =$	$7 + 6 =$	$7 + 9 =$	$9 + 5 =$
$17 - 8 =$	$15 - 8 =$	$13 - 5 =$	$17 - 9 =$
$9 + 8 =$	$8 + 7 =$	$5 + 8 =$	$8 + 9 =$

2 Hoeveel folders nog?

3 Maak de erasommen.

$80 - 43 =$	$73 - 45 =$	$81 - 37 =$
$57 - 20 =$	$60 - 21 =$	$62 - 29 =$
$48 - 28 =$	$92 - 53 =$	$43 - 18 =$
$63 - 15 =$	$66 - 50 =$	$54 - 37 =$
$74 - 26 =$	$55 - 26 =$	$76 - 29 =$

1 Maak de keersommen.

$5 \times 4 =$	$10 \times 5 =$	$3 \times 3 =$	$10 \times 6 =$
$6 \times 4 =$	$9 \times 5 =$	$4 \times 3 =$	$9 \times 6 =$
$4 \times 4 =$	$8 \times 5 =$	$8 \times 3 =$	$8 \times 6 =$
$3 \times 4 =$	$4 \times 5 =$	$10 \times 3 =$	$5 \times 6 =$
$4 \times 3 =$	$5 \times 4 =$	$9 \times 3 =$	$4 \times 6 =$

2 Hoeveel moet je betalen?

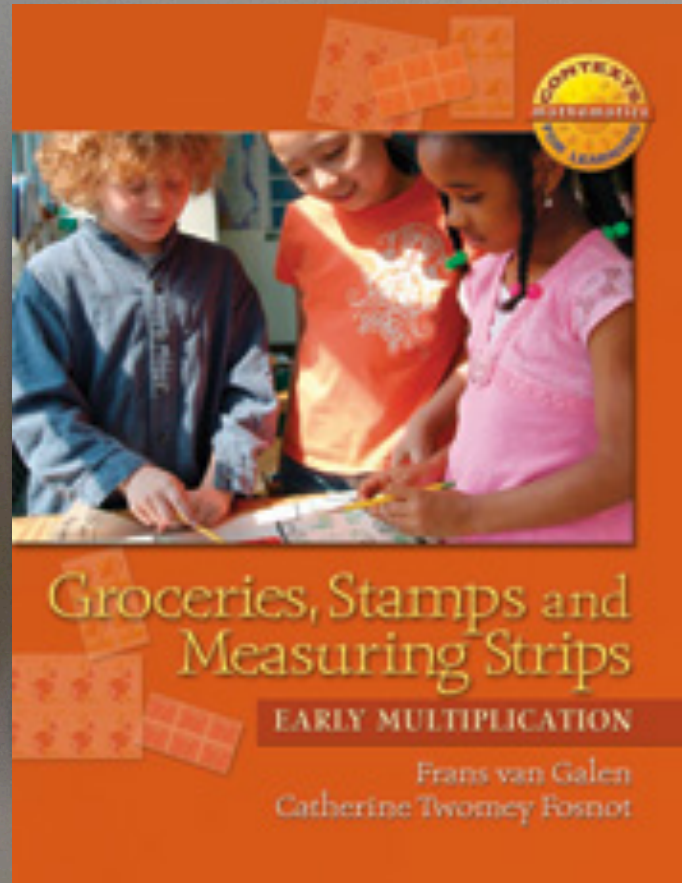
3 Hoeveel betaal je?

a	prijs	korting	b	prijs	korting
	€ 90	€ 15		€ 85	€ 29
	€ 69	€ 19		€ 35	€ 16
	€ 45	€ 17		€ 79	€ 18
	€ 75	€ 38		€ 60	€ 13
	€ 99	€ 30		€ 73	€ 15

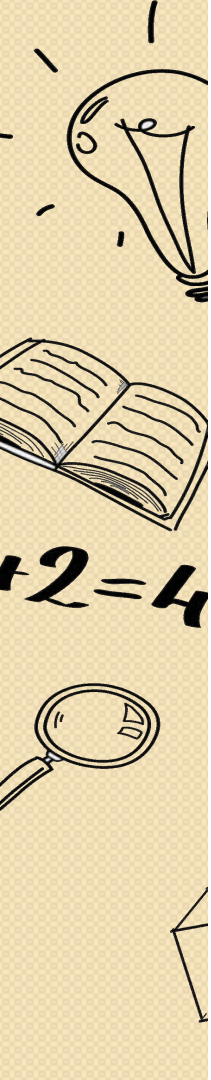
‘Mathematics in Context’
Freudenthal Instituut & Wisconsin

‘Contexts for learning Mathematics’
Cathy Fosnot, Maarten Dolk, e.a.

Een zonnebloemgrafiek maken

- Voorbeeld van een activiteit waarmee je kinderen kunt brengen tot heruitvinden

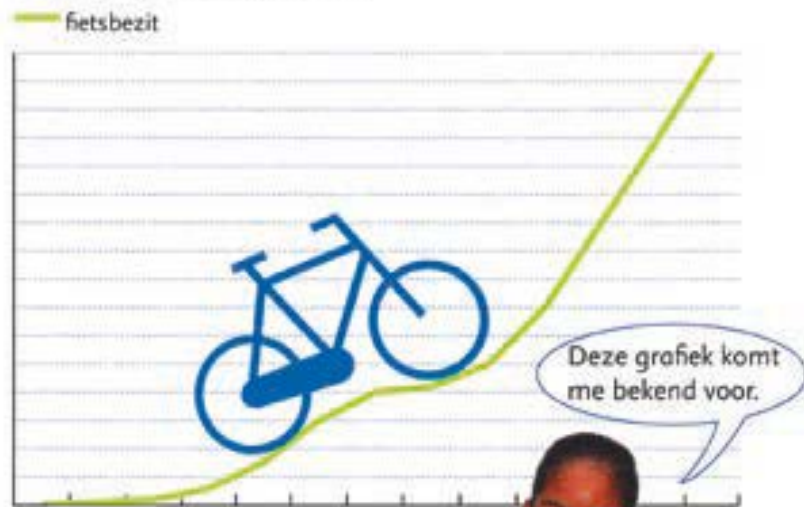
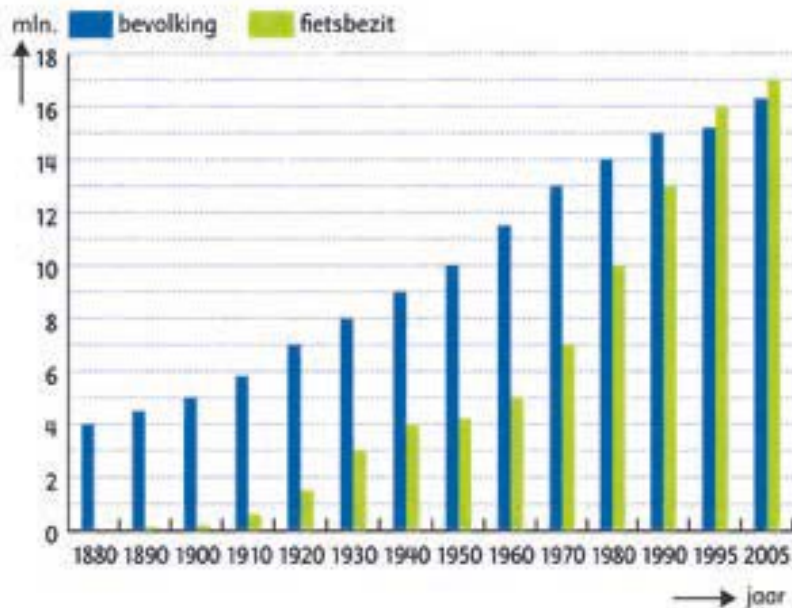

Hoeveel mensen en fietsen waren er in 2005 in Nederland?

Herken je deze grafiek?

Weet je nog?

Prijs vorig jaar: € 200.
Stijging dit jaar: € 200.

Dat is 100% stijging.

Reken uit hoeveel procent de prijs dit jaar stijgt of daalt.

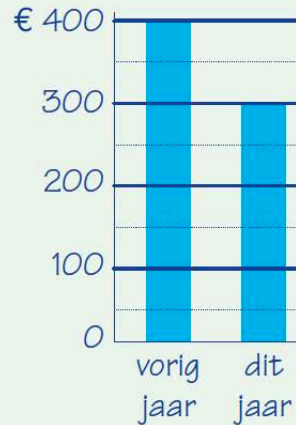
a

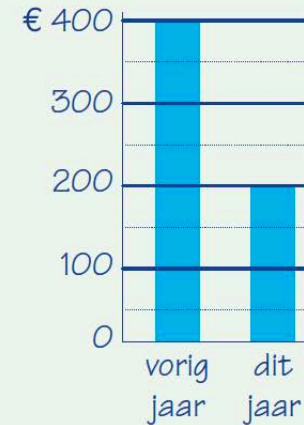
b

c

d

na ... weken	lengte in cm
4	17
5	36
9	169
14	253
15	254

Schets een aantal grafieken
die je verwacht in groep 7

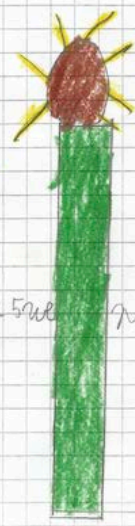

W	4	5	9	14	19
cm	14	~~18~~ 36	189	253	254

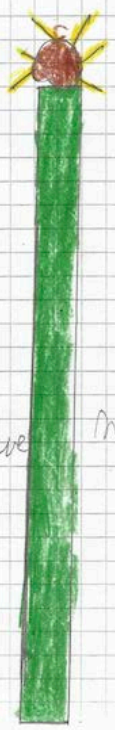
~~na 4we~~

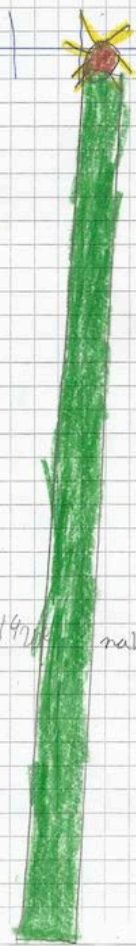
na 4we

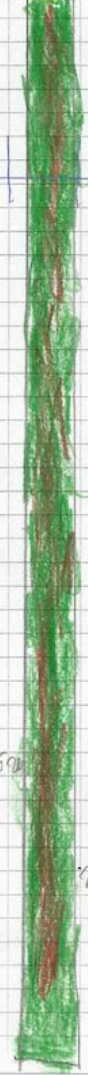
na 5we

na 9we

na 14we

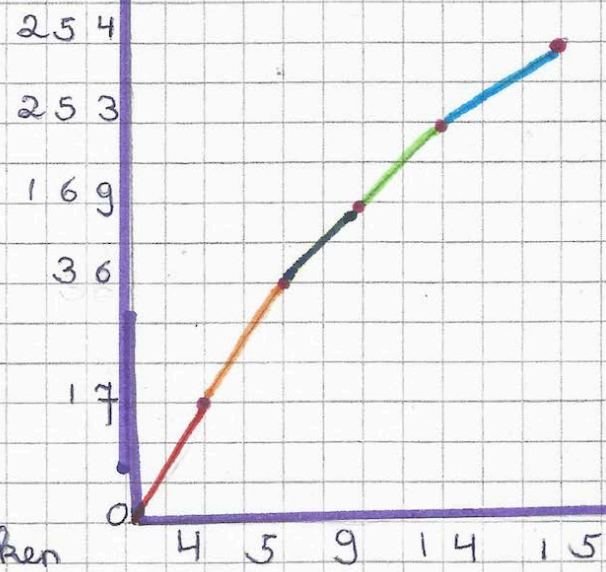

na 19we

na 30we

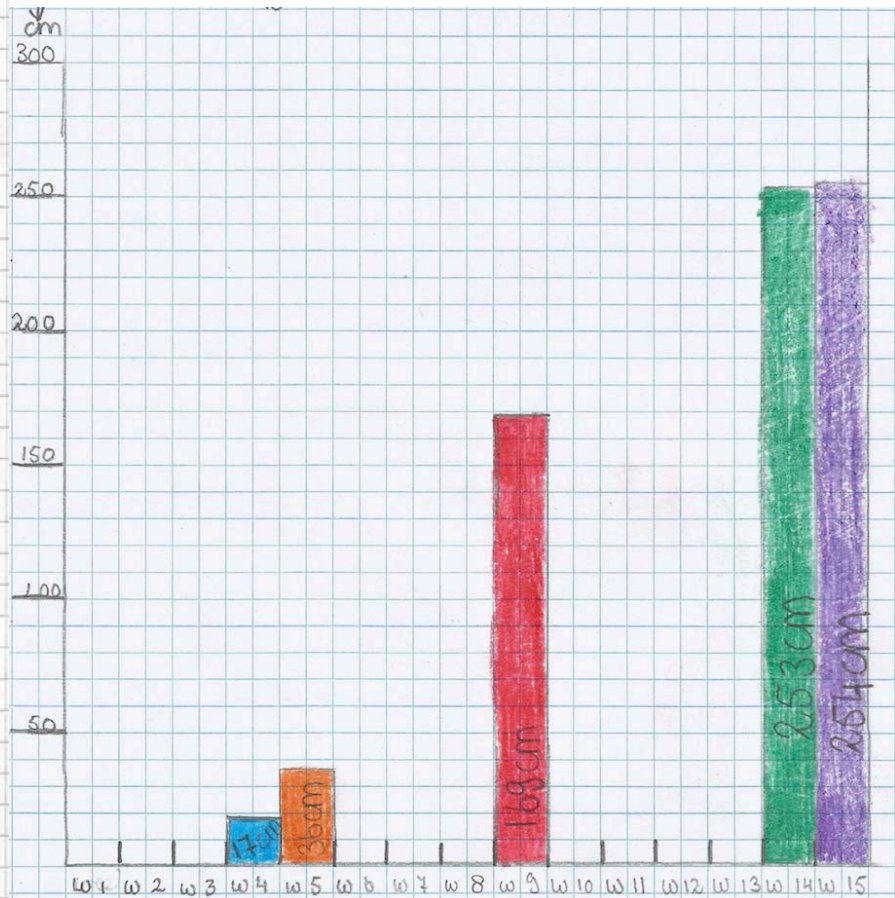
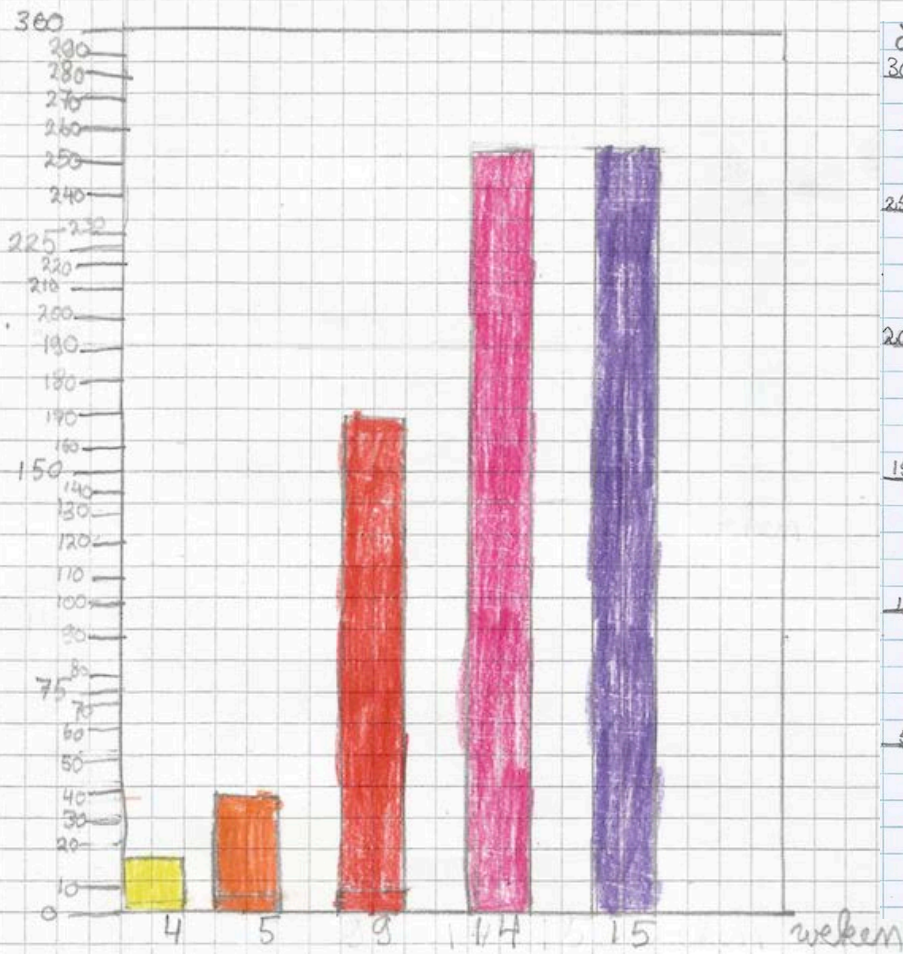
Centimeters

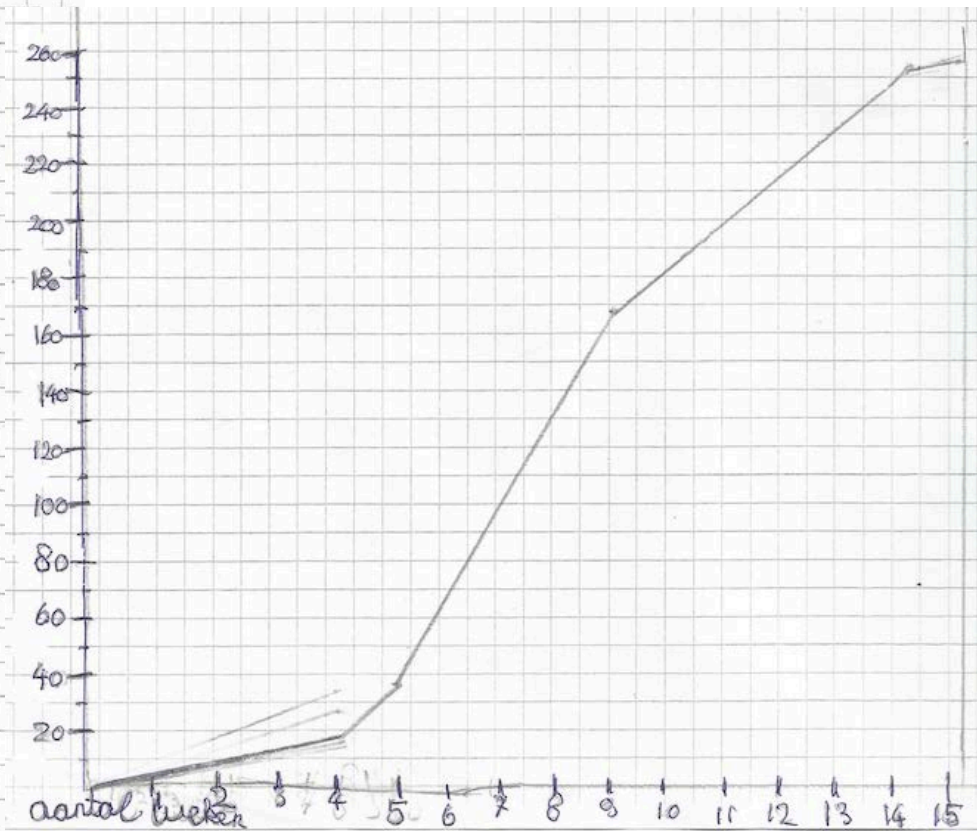
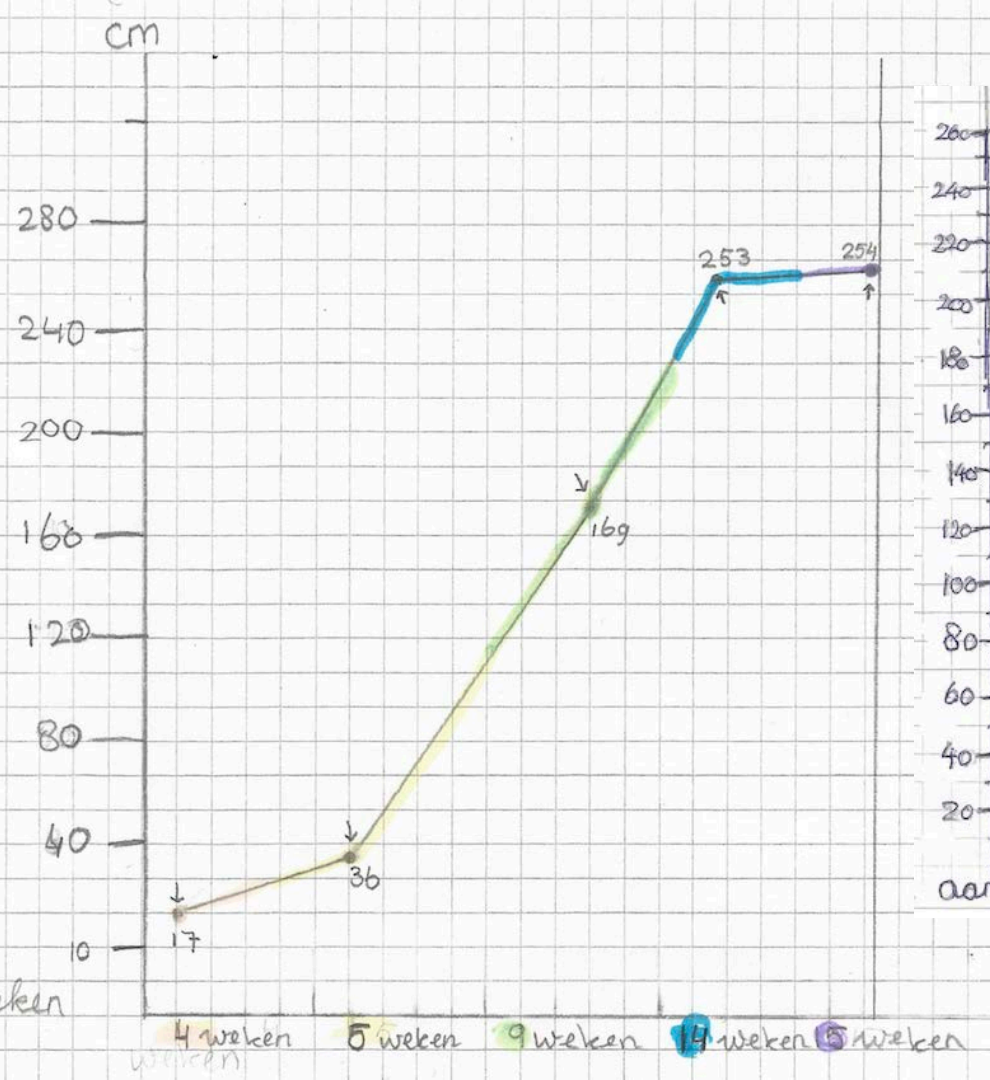

weken

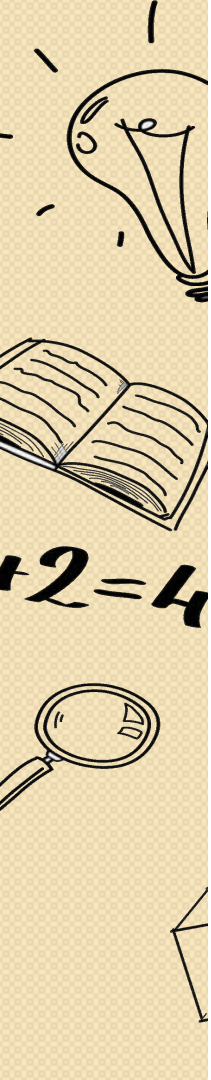
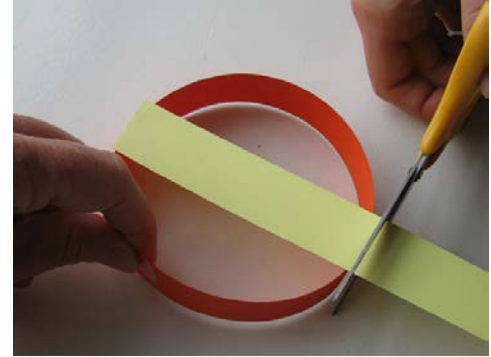
cm

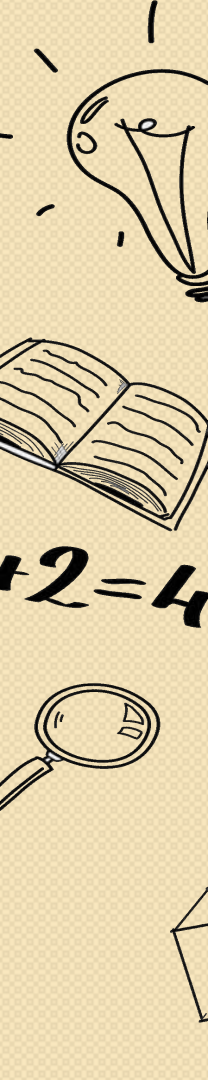
Grote en kleine cirkels

- Vijf stroken:
  - 10cm, 20cm, 30cm, 40cm en 60cm lang
- Kies een strook uit
- Maak er een cirkel van
- Knip een strook zo lang als de middellijn van die cirkel
- Voorspel hoe lang de middellijn wordt bij de cirkels van de andere vier stroken
- Maak een grafiek die het verband tussen omtrek en middellijn in beeld brengt

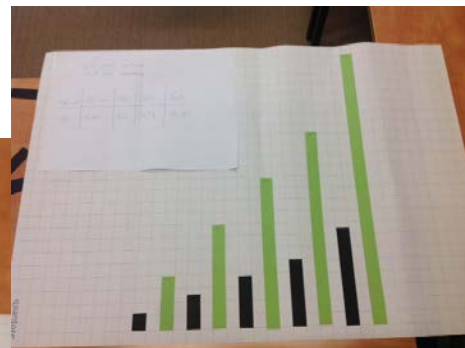
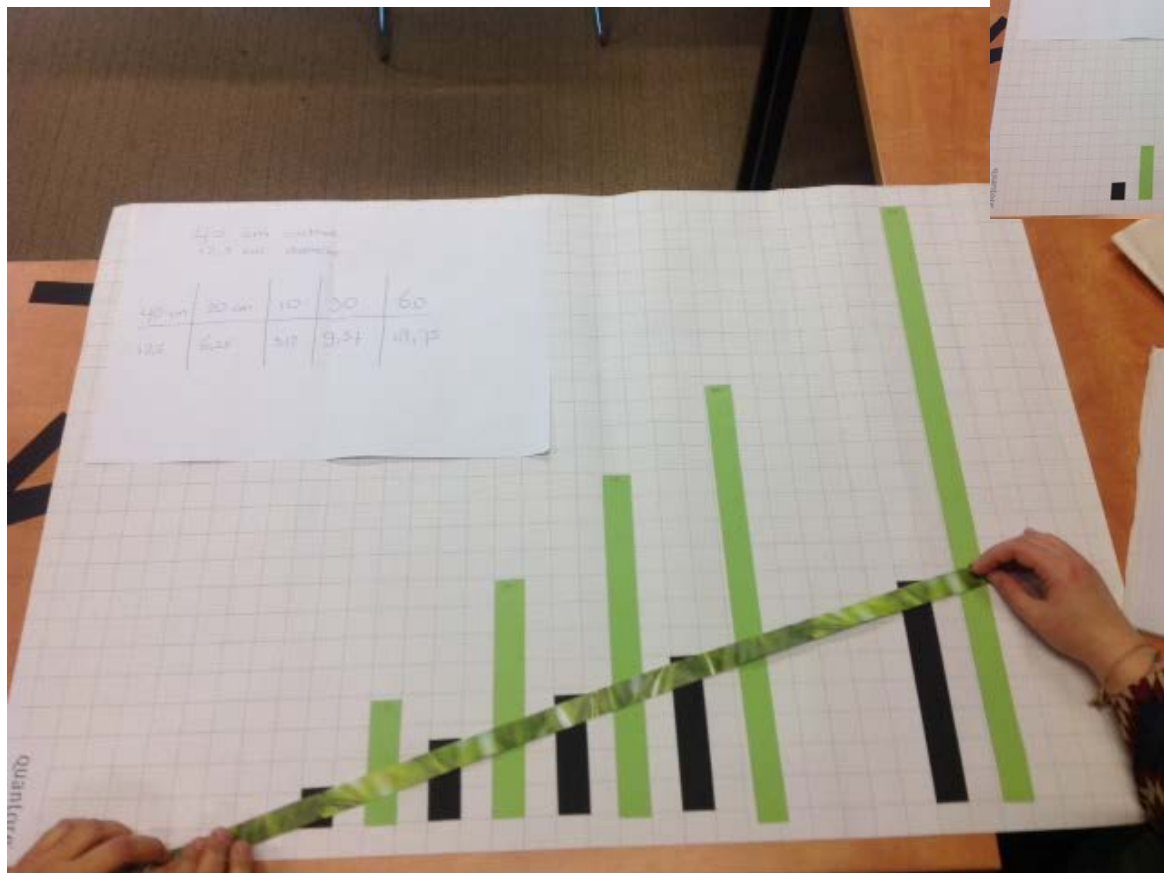
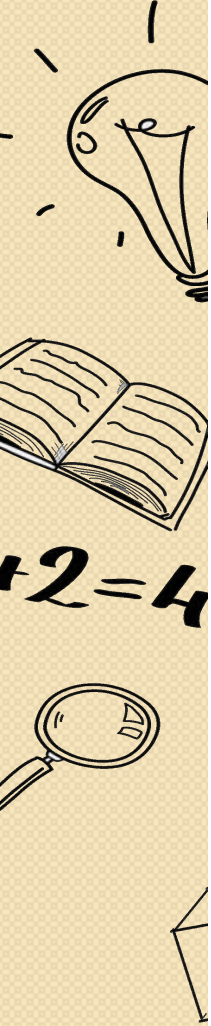

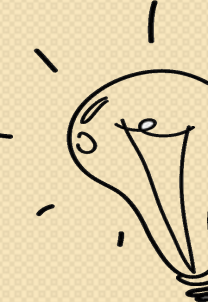
Onze studenten

- video pi-practicum

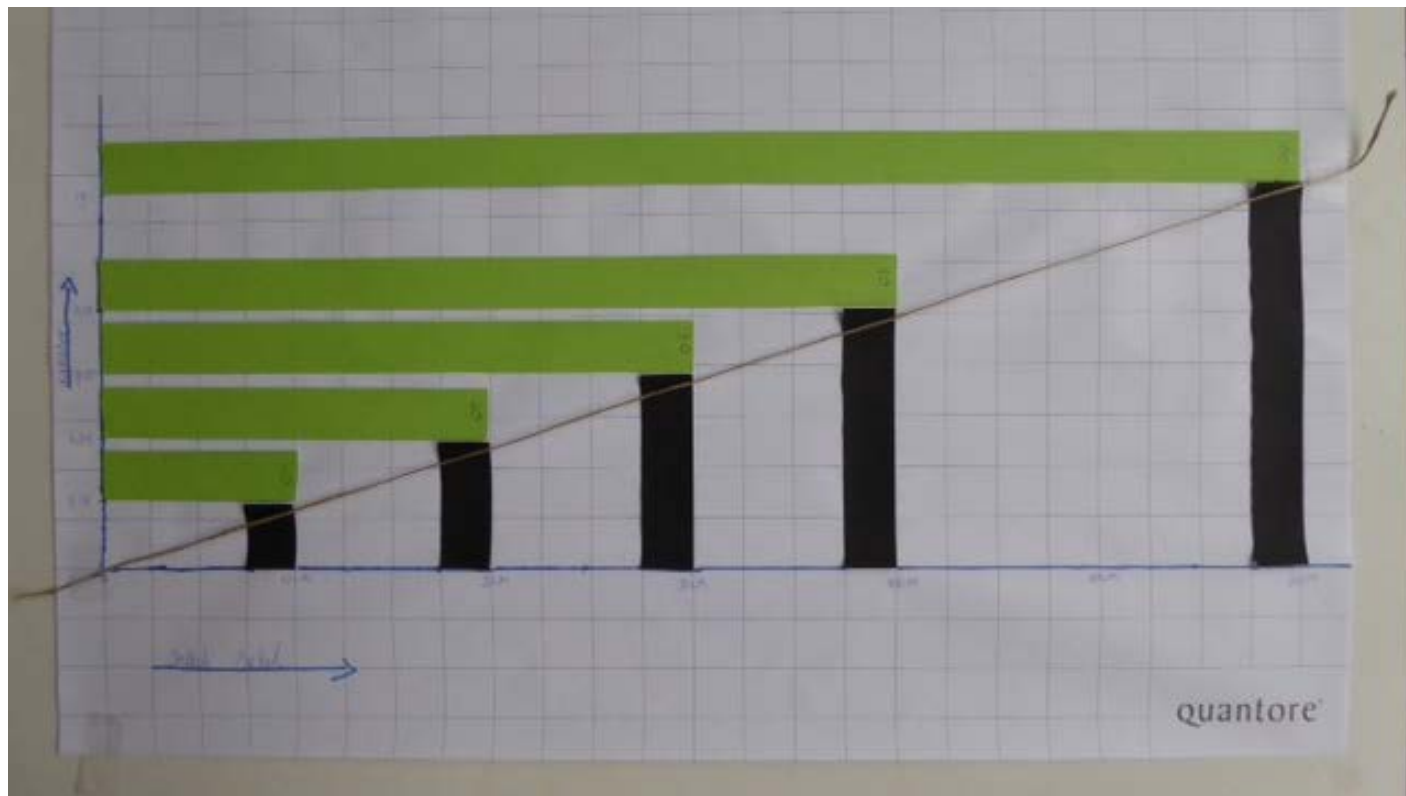

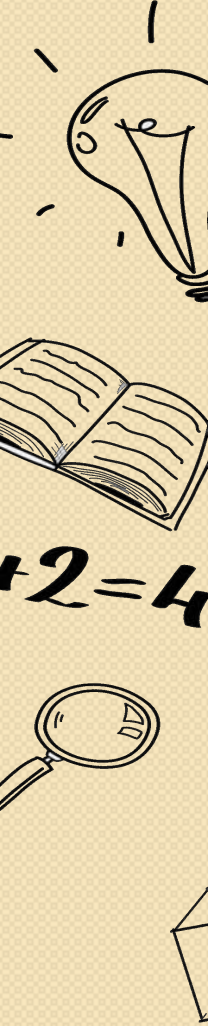

$$+2=4$$

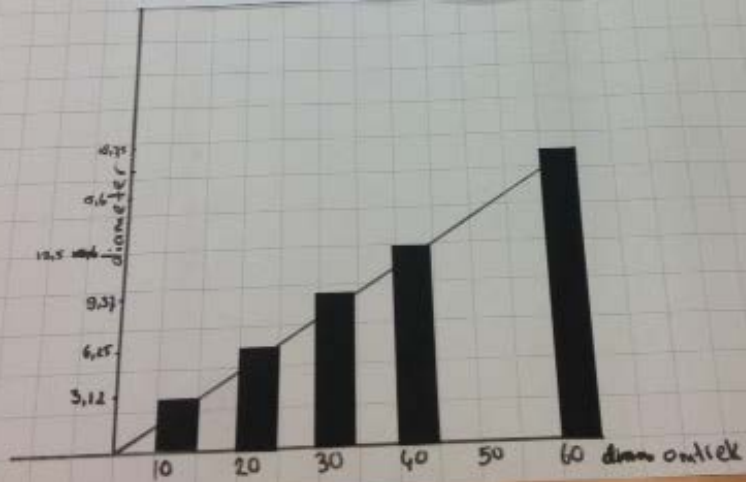

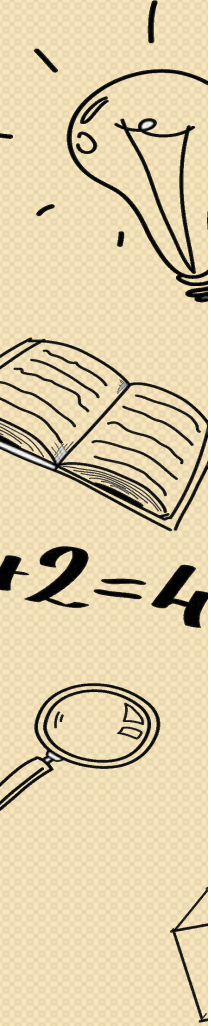
+2=4

Quantore

40 cm control
12,5 cm diameter

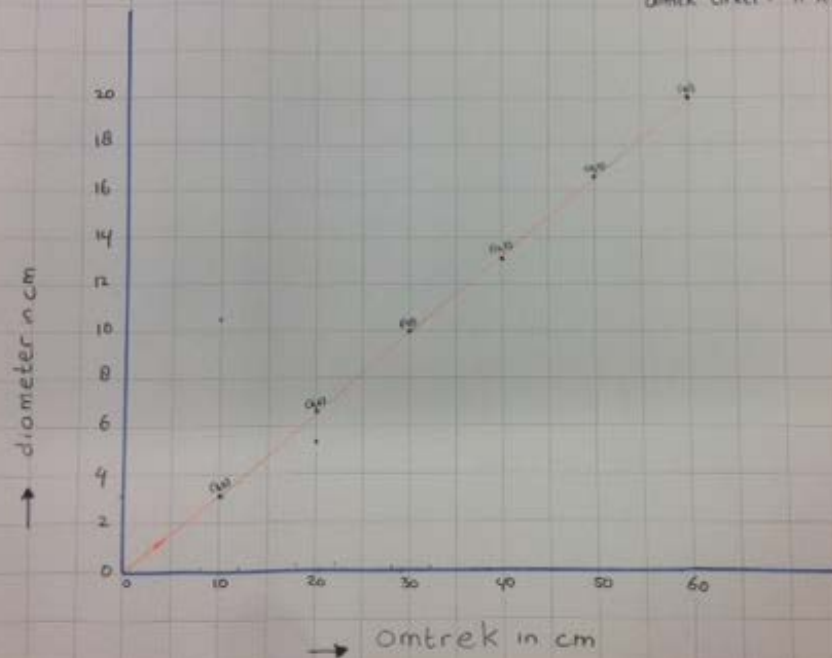
40 cm	20 cm	10	30	60
12,5	6,25	3,12	9,37	18,75

L nggrafiek

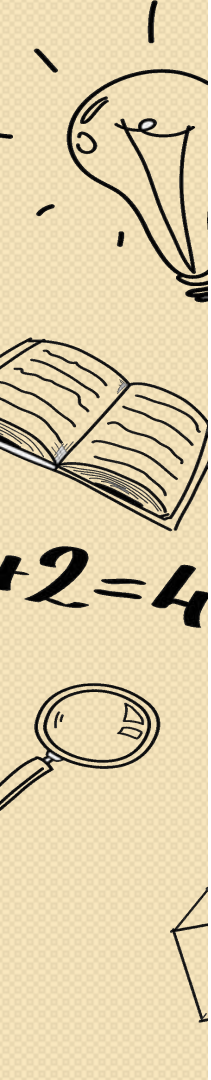
omtrek cirkel = $\pi \times \text{diameter}$

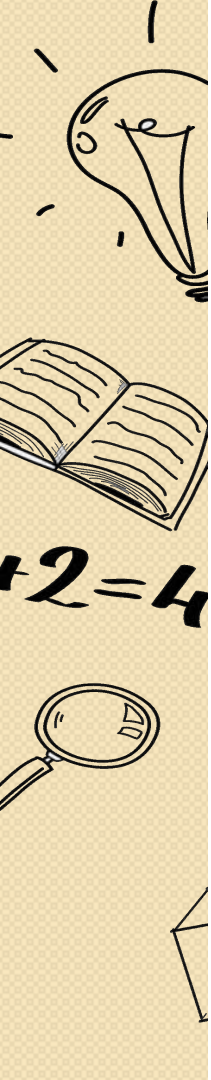

Reflectie

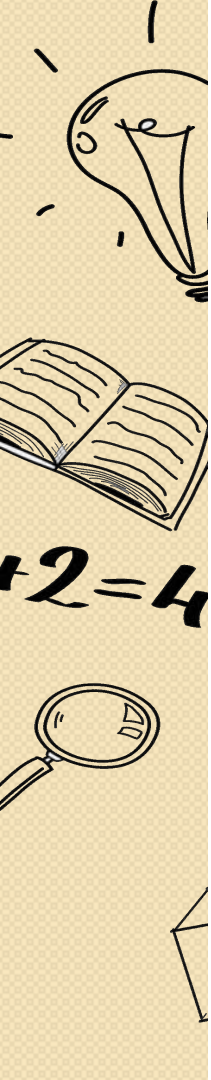
- Het gaat erom dat je rekenprocedures niet kant en klaar aangereikt krijgt, maar die procedures tot op zekere hoogte zelf ontwikkelt en daardoor beter begrijpt.

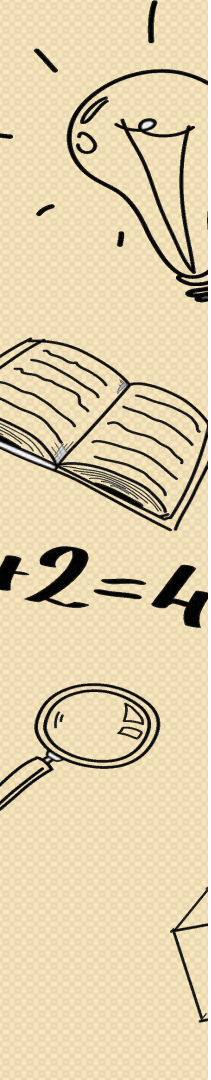
Werken met de methode

- Verwachten de Pabo-studenten dat ze genoeg ruimte krijgen voor onderzoekend leren/heruitvinden?
- video 4:20

Uw mening

- Wordt op Pabo en basisschool op dezelfde manier gedacht over het belang van geleid heruitvinden/onderzoekend leren in het reken-wiskundonderwijs?
- Als er een kloof is, wat kunnen we daar aan doen?

Tot slot

- video 7:30